

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:		Mezőgazdával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS		Egész évre	3.—
Fél évre	—95	és		Fél évre	1.50
Negyed évre... ..	—50	NÉMETH GELLÉRT.		Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.				Egy pottsor hirdetés ára 10 kr.	

Mikulás napja a kisdud óvóban.

Bánffy a szabaduszó.

Sokat beszélnek most egy eseményről, amely nekünk ugy egészében hihetetlennek látszik és kénytelenek vagyunk hitelességében kételkedni. Az eset a következő. A király mikor a jelenleg Bécsben üléselő delegátusokat fogadta, egyik delegátussal, Falk Miksával hosszabban beszélgetve jóízűen nevetett. A nevetés okául a következőket adják elő. Bánffyról folyt a beszéd, akivel a király állítólag nagyon meg volna elégedve. Falk Miksa ugyanis Bánffy-ra azt a megjegyzést kockáztatta, hogy ő olyan, mint a természetes uszó, aki soha se tanult uszni, a vízbe csak egyszerűen vakmerően beleugrik, rug magán egyet, talán a rendes uszókon is, csak hogy támasztékot nyerjen és így könnyű szerrel ki-
vergődik a partra.

Erre a partravergődésre vonatkozólag mondta volna nevetve a király, amit mi sehogy se akarunk elhinni, hogy csakis ez a földolog, t. i. a partravergődés.

Nem mondhatta pedig a király a partravergődést földolognak és nem nevetetett hozzá jóízűen már csak azért se mert Bánffy az ő legsajátabb művével, a 67-es kiegyezéssel még eddig sehogy se tudott partra vergődni.

Hogy minden vállalkozásnál, különösen pedig a politikában a földolog az elért siker, az eredmény, a partra vergődés, az az egy minden kétségen felül áll, mert a siker koronázza a művet. — De kérdelem én, hogy lehet Bánffy politikai működésében sikerről, partravergődésről beszélni?

Kérdelem én, nevezhetjük-e Bánffy egyházpolitikáját sikernek, amely eddig nem bizonyult másnak az örvényben, a vízben fúdoklónak reménytelenül szalmaszál után való kapkodásánál. Holitt a partravergődés, mikor már a protestánsok is hangosan panaszkodnak, hogy az egyház politikával csufosan be lettek csapva és hangoztatják a revíziót?

Hogy lehet beszélni sikerről, partravergődésről közigazgatásunk bármely ágában, midőn köztudomásu az, hogy összes közigazgatásunk kizárólag csakis a pártpolitikát szolgálja, pártpolitikából még a sikkasztásokat is eltussolják még ha nyilvánosságra kerül is a dolog, mint ez a legújabb veszprémi esettel is történt?

Közigazgatási hatóságok előtt törvényre hivatkozni annyi, mint a siketnek énekelni, vaknak színekről előadásokat tartani. Minderről Kassics miniszteri tanácsos többet beszélhetne, akit Bánffy egyesegyedül fosztott meg nyugdíjától és ítélte el családjával együtt az éhenhalásra.

Éppen úgy járt el Bánffy Kassics ügyében, mint az egykori amerikai bíró, aki a kezeügyébe került szerencsétlent halálra ítélte és sajátkezűleg egy fára mindjárt föl is kötötte.

Ellenőrzés a mi közigazgatásunkban ismeretlen valami, mert különben nem történhetett volna meg, hogy Bpest néhai főpolgármestere a kormány közvetlen közelében, a kezeihez jótékony célra letett nagyobb összeget egész halála napjáig a fiókjában felejttesse s csakis véletlenül holta után akadtak rá az összegre. A töke megkerült, de az időközi kamatok nem tudtak partra vergődni, mert nem tudtak Bánffy módjára uszni.

Hogy lehet sikerről, eredményről, partravergődésről beszélni az igazságügyünknel, amidőn 30 év multán még mindig nincs törvénykönyvünk; mikor az állítólagos királysértő Lepényit fél évre elítélik, a valóságos királysértő Veigelsberget pedig futni, partra vergődni engedik?

Nyilván azért mert az utóbbinak Bánffy lehetett az uszó mestere.

Hogy lehet sikerről, eredményről, partravergődésről beszélni a kiegyezésnél, amikor látjuk azt, hogy a Badeni és Bánffy 3 év óta nem csináltak mást, mint kiegyeztek, vagyis jobban mondva Ausztriát Magyarországgal kiegyeztettek?

Ki ám, de csak azt ne kérdezzétek, hogy hogyan.

Neki vitték az egész kiegyezést egy oly nagy partnak, hogy se Badeni se Bánffy sehogyse tudtak partra vergődni. Badeni tüdeje nem bírta tovább és a kiegyezés örvényébe fulladt, Bánffy meg szintén fúdoklik; ő se tud sehogy se partra vergődni; most várják csak el, hogy mekkorát tud majd magán, esetleg másokon is rugni. Nekem úgy rémlik, hogy inkább Kossuth Franci mint a király részére készülődik Bánffy által az az egész kiegyezés.

Bécsben még botokkal és széklábokkal is csináltak a kiegyezést, még se jutottak dülőre, végre is tul kellett adni Badeni cégvezetőn, nehogy teljes bukás érje Ausztria cégét. — Bánffy se járhat különben, neki is mennie kellend, mert ő se vonhatja ki magát a felelőség terhe alul és neki is be kell ismernie azt, hogy ugy az ő, mint Badeni tehetetlensége, képtelensége juttatta az állapotokat annyira, hogy most még távolabb állunk a kiegyezéstől, mint állottunk ez előtt három évvel.

Ugy látszik Bánffy csak az által véli magát biztosíthatni mindenkorra a miniszteri székben, ha örökké egyezkedhet Ausztriával és évről évre azon cimen, hogy egyezkedik, egy-egy évre halasztást kér magának.

De jó prókátor lett volna belőle.

Badeni és Bánffyról el lehet bizvást mondani, hogy a kiegyezést fálnak is, meg partnak is vitték.

Egy dologban el lehet Bánffyról mondani, hogy az neki sikerült, hogy partra vergődött. Ez a tavali országos választás.

Jót merek állani azért, hogy se Bánffy, se Falk uram nem mernék elmondani a királynak azt, hogy esett is meg ez a tavali választás Magyarországon?

Nem mernék elmondani azt, hogy azon a tavali választáson a hivatalos hatalom erőszaka a szurony, a pénz, a mámor, az ámitás és csábitás, hitegetés játszották a döntő szerepet. Nem mernék elmondani a fejedelemnek, hogy mindezen erőszakot, szennyet, piszkot, vesztegetést, romlottságot csupán azért kellett elkövetni, a szabadválasztás telkobozni és az alkotmányt felfüggeszteni, mert különben Bánffy a saját emberségéből nem képes többséget összehozni és a 67-es kiegyezést megkötni és a kvóta felemelését keresztül vinni. És ime, mit látunk? Bánffy egyszerre csak szemben találja magát Badeni barátjaival együtt, a magyarok Istenével.

A magyarok Istene nem engedte dülőre, partra vinni azt az ügyet a 67-es kiegyezést, amely kiegyezés ára volt a vallástalan törvények behozatala és a tavali embertelen és istentelen választás.

Az a 67-es kiegyezés most, amely annyi gazságnak szolgált szemfödőül akkor, midőn az összeharácsolt kormánypárt a legnagyobb többségben van a Házban, mely kiegyezés létrehozásáért Magyarország népét a gyalázat igáján kellett a tavali választásoknál keresztül hajtani, — sehogy se tud létre jönni. Nem ám, mert az Isten boszuló keze azt nem engedi.

Nyitra, Stomfa, Nagyszombat, Várna, Csaca, Szokolca, Kecskemét, Vác, Füged, Aranyos-Marót, Rác-Almás választói nezugulódjatok a rajtatok elkövetett gazságokért, a mult évi választások alkalmával; eddigelé is eléggé meg vagytok boszulva Ausztriában; de hiszem, hogy meg lesztek boszulva Magyarországon is, mert nagy és csodálatos az Istennek hatalma és az Isten nem hagyja még e földön se boszulatlanul, büntetlenül az ő hü népén elkövetett gazságokat.

Egyszer egy zsidó meglátogatta a jogász fiát. A fiút a zsidó otthon találta a tanulásnál. (Mi keresztények a kávéházban találtuk volna.) A belépő apa kérde fiát, hogy mit tanul? A fiu felelé, hogy jogot. Az apa erre visszavá ott és azt mondá fiának: „tanuld fiam inkább az erőszakot; több hasznát fogod venni mint a jognak.

Ugy látszik Bánffy megfogadta a zsidó tanácsát, mert mint mondják, jogot ugyan nem tanult: de annál több erőszakot; ezt bebizonyította a tavali választásoknál.

Nem a jó uszás Falk uram a Bánffy tudománya, hanem az erőszak, mindaddig, míg magánál, mint most a kiegyevésnél, az Uristenben erősebb ellenfélre nem talál, aki őtet is úgy, mint Badeni alá nem meríti.

A mi halad el nem marad; talán már meghozza az új év.

Adja Isten.

Bánffy bukása lehet csak Magyarországnak a kiengesztelője és elégtételadója.

Dr. Bakonyi Elek.

A keresztény fogyasztási szövetkezetek országos központi áruraktára minden árucikket szállít.
Helyiség: Budapest, Ferencz-körút 16. sz.

POLITIKAI HIREK.

A kiegyezési tárgyalások alaposan megakadtak. Ausztriában gondolni se lehet arra, hogy e tárgyalásokat fölvegyék és dülőre vigyék. Gautsch, az új miniszterelnök feje sül-föl. Alkuszik, egyezkedik a pártokkal, ígér nekik eget-földet, de rem tud célt érni: nem tud többséget csinálni. Ausztriában nem olyanok ám a parlamenti viszonyok, aminők a mieink, hol a kormánynak egy hatalmas párt ül a háta mögött, mely rabszolgai meghunyászkodással Bánffy szemérvillanása szerint szavaz. Ott sok apró párt van. Van legalább tíz féle párt az osztrák parlamentben. A kormány tehát csak úgy tudja többségét összeállítani s biztosítani, ha e sok párt nagyobb részét ígéretekkel megnyeri magának. Gautsch nem tudja a pártok többségét megnyerni; nem tud többséget csinálni. A németek azt követelik, hogy a nyelvrendeletet vonja vissza. Brahamedicz elnököt ejtse el s a Ház megrendszabályozására keresztül erőszakolt házszabály-módosítást is vonja vissza. De a nyelvrendelet visszavonása esetén meg az összes szláv képviselők fordulnak ellene, akik többségben vannak. Ezért nem tudja, hogy mi csináljon. Ezek az állapotok minket igen közelről érdekelnek, mert az 1867-diki XLI. törvényben ez van, ha a tíz évenként megújítandó szövetséget valamelyik állam alkotmányos uton nem tudná megújítani, a másik állam szabadrendelkezési jogot nyer arra, hogy az eddigi közös ügyeket a saját országában önállóan intézze, vagyis fölállíthassa a külön vámot, a külön bankot s mindazokat, amíg ezekkel összefüggésben vannak. Miután már látjuk, hogy Ausztriában alkotmányos uton a kereskedelmi szerződést meg nem újítják, gondoskodunk kell arról, ha az önrendelkezés joga visszazalánna a nemzetre, az

ne találjon készületlenül bennünket. Azért hétfőn Bánffy Dezső miniszterelnök a vám és bankügynek, valamint ezekkel összefüggő némely kérdésnek ideiglenes szabályozásáról törvényjavaslatot nyújtott be.

E törvényjavaslat szerint az eddigi állapot 198-ik évi december hó 31-dikéig változatlanul főtartatik. De előbb is elveszti hatályát, ha Ausztria és Magyarország ez idő alatt meg tudná újítani a szerződést. Ha pedig a megegyezésre vonatkozó szerződések 1898 május hó 1-ig nem volnának a két állam törvényhozása eléterjesztettek, a vám- és bankügy önálló rendezésére nézve köteles a kormány javaslatokat terjeszteni a Ház elé, még pedig úgy, hogy azon javaslatok 1893 december végeig törvénynyé válhassanak.

A horvát miniszter lemondása Josipovich Imre, a horvát-szlavon miniszter, lemondott tarczájáról. Josipovich miniszternek összeütközése támadt Lukács László pénzügyminiszterrel a kizárólagos italmérségi jog kérdésében, mely Horvát-Szlavonországban nagy mozgalmat keltett. A pénzügyminiszter a maga álláspontjából mitsem engedett, ennek következtében Josipovich beadta lemondását. Bánffy báró a horvát képviselőket nyomban megkérdezte, ragaszkodnak-e Josipovich maradásához, de mivel erre nézve azt a felvilágosítást nyerte, hogy nekik mindegy, ki a horvát miniszter? Josipovich lemondása már befejezett ténynek mondható. Utódjául emlegetik Cseh Ervin szerémi főispánt, ki el is fogadja a megbízást.

A jövő évi költségvetést hétfői ülésbe terjesztette be a pénzügyminiszter. A kormánypárt igéi meg van elégedve vele. Tapsolt is neki, hogy majd tyukszemeket kapott a tenyerén. Ugyanis, a miniszter 75,21 forint fölösleget mutatott ki. Ennyi fog az állampénztárában maradni az 1898-dik esztendő végén. Mi semmit se adunk erre s azt hisszük egy fillér se fog ott maradni, csak adósság. Évek óta divat már fölöslegeket mutatni ki az állami költségvetés betérjesztésekor. Ez a fölösleg azonban mindaddig ámitásnak bizonyult be, mert év végén előre nem látott kiadások címén mindig hat annyi szerepelt, mint amennyit fölöslegül tüntettek ki. Taval' is 62,00 frt fölöslegről beszélt a miniszter, midőn költségvetését betérjesztette s a dolog vége az lett, hogy csekély 21 millió tulkiadás volt. Ennyit lehet náunk adni az előterjesztésekre. Erre a mostanira se adunk többet.

Országgyűlés.

— December 6-án. —

Vége a sok lustálkodás után összeült a Ház, hogy felvegye tanácskozásait. Körülbelül öt hónapig nyugodott, ideje tehát, hogy munkához lásson. Ma a helységnevekre vonatkozó törvényjavaslat került szőnyegre. E javaslat azt célozza, hogy minden helységnek magyar neve legyen s ezen megállapított magyar néven kívül hivatalosan más nevet nem szabad használni. A javaslat előadója Ruffy Pál volt. Hozzászóltak; Schreiber Frigyes, Sándor József és Eötvös Karoly. Az első javaslat ellen, a két utóbbi pedig mellette. Ezután a nagy többség elfogadta.

Ezután Bánffy Dezső miniszterelnök leterjesztette a vám és bankügynek, valamint ezekkel összefüggő némely kérdésnek ideiglenes szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, melyet a Ház közkívánságára egész terjedelmében fölolvastatott az elnök.

A hozzászólások holnapra maradtak.

Eljen a forradalom!

Ezt kiáltotta Wolf osztrák képviselő, midőn a rendőrök kifilé csepezték a bécsi parlamentből.

Hallatlan dolog! A lü osztrák fővárosban hangzott ez a kiáltás. S nem alacsony csapszékben, nem borközi állapotban, nem részeg suhancok között, hanem a törvényhozás házában, azon törvényhozásában, melynek alkotásait császár szentesíti. S e kiáltáson nem zudultak föl a honatyák, nem botránkoztak meg rajta, hanem megéjeneztek.

Hogyan? Tehát éljen a forradalom? De ha a forradalom él, hova lesznek akkor a császárok fejei? Ha a forradalom él, akkor a koronák értéke elvész. Ha a forradalom él, akkor a trónok tekintélye lomtárba kerül.

Ahol a forradalom kitör, onnét az uralkodók futnak. Aki a forradalmat élteti, annak nem kell se császár, se király, se másnevű és című fejedelem. Aki a forradalmat élteti, az helyesli, hogy egy század előtt a franciák XVI. Lajos királyt és nejét lefejezték. Aki a forradalmat élteti, az füttyöl a dinasztikus érzelmekre és uralkodói tekintélyre. Aki a forradalmat élteti, az szívesen rakna láncokat a fejedelmek kezeire és lábaira és szívesen kurtáná meg őket egy fejjel.

Eddig Bécsset úgy ismertük, mint törhetetlen hivat a Habsburg-házaak. S ime, most megtapsolták a forradalom éltetését! Hallatlan dolog, hallatlan változás, és hallatlan sütyedés!

Bécs parlamentje mindent eltűrhetett, egyetértett Wolf minden dühöngésével, de szegyen az rajta, hogy ezen a fölkiáltáson nem habordott föl. Monarchikus országban a forradalom éltetése felségsértés és lázadás; sőt majdaem fejedelem-gyilkolás. Hisz a forradalom csak úgy éhet, ha a császár nem él!

Csodák történnek! Ki hitte volna, hogy aki Bécs parlamentjében a forradalmat élteti, azt vállakra kapják és megtapsolják?

Tehát eddig tart csak a trón iránt való hűség? Hiába lsten, ily botrány nálunk nem eshetik meg. Lehétlenné teszi azt a mi keblünk ragaszkodása a magyar nép apjához, a király fölkeint személyéhez! Mi az anyatejjel szívtuk magunkba a király iránt való hűséget. Forradalmárok nem is lehetünk eoha!

Azért megvetjük Wolf fölkiáltását s mindazokat, kik e kiáltást eltűrték.

A szlávok nyugtalankodása.

A bécsi dolgok a prágai csehek keblében azonban élénk viszhangot keltettek. Ők már nem csak éltették a forradalmat, de meg is próbálták, miként lehetne azt nyélbe ütni.

Oly dolgok történtek a csehek fővárosában, amelyek teljes bámulatunkat keltik föl.

Földugták az orrukát a jó csehek azért, hogy a felség elbocsátotta Badenit és miniszterársait.

Tuáni kell, hogy Csehország ép úgy tartozik Ausztriához, mint Magyarország Horvátország. Ausztria népei nemzetiségre nézve németek és szlávok. (Tőfaj) A szlávok vannak erős többségben. Az uralom mégis a németek kezében van. A szlávok ezt nem jó szemmel nézik. Azt gondolják, ha ők vannak többségben, az urak is ők legyenek. Mután a németek kevesebben vannak a szlávoknál, az osztrák kormány mindig kénytelen a szláv-elem valamelyik árnyalatát bizonyos igéretekkel és kedvezményekkel megnyerni, hogy így többsége lehessen. Így aztán Ausztria kormányai vagy a lengyeleket, vagy a cseheket igyekeztek részükre hódítani.

De az utóbbi időben, az antiszemita elhatalmasodásával a kormány a németek támogatását majdnem egészen elvesztette, mert az antiszemita ellene fordultak. Hogy tehát többséget csinálhasson, egészen a szlávok karjaiba vetette magát. Sőt a minisztérium is nagyrészt szlávokból állott. Maga Badeni, a miniszterelnök is lengyel volt. Érthető tehát, ha szívesen tett kedvezményeket a szláv népek. Hisz saját népének tett ezzel szíveséget.

A legnagyobb kedvezmény az úgynevezett *nyelvrendelet* volt. Rendeletet adott a Badeni kormány, hogy a csehek, lengyelek és szlovének lakta vidékeken a hivatalos és törvénykezési nyelv cseh, lengyel, vagy szlovén is lehet. Ez a nyelvrendelet. Előbb mindenütt németül ment minden.

Persze ez a rendelet nem tetszett a németeknek. Feltették erejüket, hatalmukat és befolyásukat. Attól tartottak, hogy így a szlávok nyakukra rónak. Elhatározták tehát, hogy emiatt a rendelet miatt a kormányt megbuktatják, aztán az új kormánytól a rendelet visszavonását követelik, mert különben övele is úgy bánnak el, ahogy a Badeni-kormánytól elbántak.

Emiatt volt a bécsi parlamentben a múlt héten az iszonyúan elkeseredett harc. Vagy jobban mondva: leginkább emiatt.

Badeni megbukott.

A kormányt elbocsátották. Tehát a németek győztek. Ezzel a *nyelvrendelet* sorsa is kérdésessé vált.

Ig n ám. (sakhogy ez meg a szlávoknak nem tetszik. Most meg ők tüntetnek s ők vesznek igénybe oly es közöket, aminőkkel Badenit megbuktatták. Különösen pedig Csehország s Cseho szág fővárosa: Prága dühöng.

Prágában Badeni elbukásának hírére vaóságos forradalom ütött ki. Őltek, szurtak, vágta, löttek s végre a statáriumot is kihirdették.

A prágai forradalom.

Amint eljutott Prágába az a hír, hogy Badeni megbukott, az egész várcson mérhetetlen izgatottság vett erőt.

Valóságos forradalom tört ki, mely vértáas életet követelt.

Prágában a csehek mellett sok német is lakik. Továbbá zsidó is van ott elég.

A prágai csehek egész dühe a köztük lakó *németek* és *zsidók* ellen fordult. A zsidók ellen nemcsak azért, mert a zsidók Csehországban is ép úgy németek, mint Magyarországon, de azért is, mert a parlamentben a legnagyobb botrányokat a zsidó képviselők idézték elő. Wolf is zsidó, meg Schönerer is, Adler, Kronawetter és Bloch is. Tehát az ő barátjuknak, Badeninek bukását részben zsidóknak tulajdonítják. S ez a meggyőződés halálos gyűlöletre hangolta a csehek a zsidók ellen.

E gyűlölet pedig nem maradt a keblekbe rejtve. Kitért s áldozatot követelt.

November 30-án reggel kezdődött.

Tizenegy órakor kivonult a katonaság, három zászlóalj gyalogság és egy század dragonyos Délután négy órakor már kilenc zászlóalj gyalogság iparkodott a rendet helyreállítani. Alkonyattor tizenkét gyalogzászlóalj járt-kelt az utcákon. Este kilenc órakor tizenhét zászlóalj gyalogság és két lovasszázad, vagyis az összes helyőrség s az egész rendőrség próbált rendet csinálni, de nem sikerült. Tehát Josefstadból még két zászlóalj katonaságot rendeltek táviratilag Prágába.

Éjfélkor négyhalott és százötven sebesült volt a mentők kórházában. Egy ismeretlen halottat is jelentettek. A sebesülések szuronytól vagy golyótól eredtek. A nép követelte a katonaságot; az ablakokból dobált rájuk, mire ezek föllövöldöztek az ablakokba, a zendülők pedig revolverből is lövöldöztek a rendőrségre és a katonaságra. Raboltak és gyújtogattak. Három tüzet az éj folyamán sikerült eloltani, egy égő farktart még napal eloltottak. A hová betörték, a butort és árukat kihányták, petróleummal leöntötték és meggyújtottak. A németek és zsidók házeit és üzleteit megostromolták és szétrombolták. A német házakban már napközben kihurcolkodtak az utcai lakásokból az emberek az udvari helyiségekbe; sokan a pincébe bujtak el.

Aurenthal báró palotája vigasztalan látványt nyújt. A földszint és az első emelet összes ablakait összezúzták. Az ablakkereteket kiszakgatták, a földszinti helyiségekben pedig a kömbházások borzasztó pusztításokat vittek véghez. A német leányliceumnak még a harmadik emeleti ablakait is bezúzták, úgy, hogy iskolai szünetet kellett tartani a szükséges javítások elvégzésére.

Éjfél után, midőn a kifáradt rendőrség és katonaság visszavonult laktanyáiba, a tüntetők újra kitértek rejtekeikből és ahol német üzletet sejtettek, újra kezdték a bombázást. Reggeli 1 óra felé a „Bohéma“ kiadóhivatalának és szerkesztőségének az ablakait is bevették. A kövek a hivatal közepébe repültek. Sok rendőr megsebesült. Több rendőrtisztviselőt megvertek. A tömeg azt ordította:

— *Üssétek le a zsidókat!*

Az őrség gyengének bizonyult, a kivonuló katonaság pedig a terek kiürítésével lévén elfoglalva, nem gátolhatta meg egyes szétszórt csapatok garázdálkodását.

Egy óra után dobpergés közt kivonult a prágai házi ezred, hogy kiürítse az utcákat. A főutak borús, mozgalmas képet nyújtottak, különösen az előkelő *Graben*, ahol a német kaszinó védelmére tömegesen áll a lovas rendőrség. A Grabenen levő bankházak még délelőtt bezárták helyiségeiket és a többi üzletek is követték példájukat. A német tornaegyesület összes ablakait bevették.

Reggel kilenc órakor újabb bombázás kezdődött a Vencel-téren. A német iparcsegyesület előtt nagy tömeg tüntető sereglett össze és vörös fehér lobogót tűzött ki. 11 órakor délelőtt a csehek nagy tömegben a német tornacsarnok elé vonultak és ott valamennyi ablakot bezúzták. Az utcákon egyetlen egy katona vagy rendőr sem volt látható.

A német színházat is bombázás alá fogták.

A németek tulajdonába levő házak ablakait kövekkel bevették. Délben három zászlóalj gyalogság és egy század dragonyos vonult a Vencel-térre és Weinterge városba.

Az új német színházat lovasság szállta meg. Az éneklő és üvöltő tömeget a Vencel-téren a lovasság kivont karddal verte széjjel és a viz-utcában, ahova menekült, egy szakasz gyalogság kergette szuronyokkal. A királyi szőlőhegyekről délután fél 3 órakor nagy kihágásokat jelentenek. Az Ackenral palota ablakait deszkákkal szegezték be és a német nyelvű utca-táblát, amely a palotán van, egy munkás levette. Az egyetemi intézetet is a király-téren veszélyeztették és oltalmára rendőrséget rendeltek ki. A cseh tanulók szláv lobogókkal járnak; sőt hölgyeket is látni ily lobogókkal. A zsidóváros katonai segítségért kért.

A volt zsidóváros egyes utcáiban némely háznak, amelyekben német cégtáblák vannak s amelyekben zsidók laknak, beverték az ablakait. A zsinagógát is kövekkel dobálták és ablakait beverték.

A csehek délután folyamán igen sok német és zsidó kereskedő üzletét az ó- és újvárosban, a szőlőkben és a Wersce hovivárosrészben kirabolták és elpusztították.

A tömeg a németek és zsidók elleni átkozódással berontott az üzletekbe, a berendezést szétrombolta, az árukat kihordta az utcára és ott elpusztította. A nép dühének szerencsétlen áldozatai pár pillanat alatt koldusotokká jutottak. A kirabolt üzletek között egy ékszeresbolt is van.

A Kinszky palotát, amelyben az óvárosi német gimnázium van elhelyezve, felig lerombolták. A „Zum Prizen” kávéháznak összes butorait kihordták az utcára és felgyújtották. Mikor a tűzoltóság oltáshoz akart fogni, a tömeg az oltásban megakadályozni törekedett.

Zaskov külvárosban a német iskolát támadták meg. Az őrség itt karddal ment a tömegnek, de az revolverlövésekkel fogadta; erre a rendőrök is revolvereikhez nyúltak és a tömeg közé tüzeltek.

Egy ember a karján súlyosan megsérült.

A délután folyamán 12 zászlóalj gyalogság és egy eszkadron huszárság vonult ki a forrongó utcánép ellen.

A Brühlnél a katonaságot a zavargók közel dobálták. A parancsnok kiadta a vezényszót a fegyverek megöltésére és lövésre is került volna a dolog, ha a jelenlevő rendőrkapitány nem kéri a katonaság parancsnokát, hogy legyen még türellemmel, talán békésen is lecsendesítheti a tömeget.

A kereszt védelme alatt.

A prágai zsidók félelmükben a megváltás sz. jele alá iparkodtak menekülni. Hogy a lázongókat félrevezessék és zsidómivoltjukat elleplezhessék, ablakaikba feszületeket tettek s gyertyákat gyújtának mellé. Azt gondolták, hogy így a háborgók keresztényeknek tartván őket, bantalom nélkül haladnak el lakásaik előtt.

A veszedelem idején ugy-e jó a kereszt mög? bujni? De ha nincs az, akkor a nagy vitézkedés egész odaig terjed, hogy lelővöldözni, az iskolákból s közszínházakból kimenő színtársulatok a keresztet.

Pilsen utánozta Prágát. Az utcákon a németek ablakait beverték és az osztrák címert fekete festékekkel bemázolták. Híromezer ember járt este az utcákon a német színház, tornacsarnok és a városháza előtt tüntetni. Ezeknek az ablakait beverték, de a német színháznál a katonaság várta a népet és elkergette. A Pilsnerhof szálló és a Hotel Waldeck ablakait is beverték. Saszban a rendet helyreállította a katonaság, mely a cseh épületei előtt őrt áll. Tizenhárom embert elfogtak.

Statárium Prágában.

December 2-án.

Mely borzasztó állapotok vannak a cseh fővárosban, abból látszik, hogy a zavargások folytán december 2-án Prágára és környékére kihirdették a statáriumot.

A statárium rögtön ítélő bíróság, mely azonnal törvényt ül a büntés fölött s nem a törvények szerint ítél, hanem sikkal szigorúbban; minden kihágást halálal büntethet. A statáriális bíróság ítéletétől föllebezés nincs. Azonnal végrehajtják.

Ebből láthatjuk, hogy Prágában és vidékén oly fölfordulásnak s veszedelmes zendülésnek kell lenni, hogy kiméletes bánásmóddal a katonaság se bírkozhatott meg vele. A statáriális bíróságot nem szívesen alkalmazzák. Csak ott, ahol másként nem tudják a rendet föntartani és biztosítani. Prágában tehát már nem bíztak, hogy statárium nélkül a rendet helyreállíthassák.

A statáriumra vonatkozó hirdetményt december 2-án már délelőtt kiügyesztették az utcasarkokra. A hirdetmény tartalmazza a kormány rendeletét, továbbá pedig az foglaltatik benne, hogy mindazok, kiket csődüléssel vagy rabláson rajtaérnek, a statárium értelmében agyonlővetnek.

A Vavra- és a Breuta-utcában a nevezett nap reggel 8 órakor ismét fosztogatások történtek. A katonaság rögtön akcióba lépett.

Königgrätzből két, Theresienstadtból három zászlóalj érkezett Prágába a helyőrség erősítésére.

Hajnali 4 órakor Josefstadtból is 4 zászlóalj vonult be Prágába, mivel a tegnap mozgósított egész prágai helyőrség nem volt képes a zavargásokat megakadályozni.

Fél 11-ker délelőtt nagyobb tömegek a Kralove-Vinohradynban megtámadták egyes boltokat, az ajtókat fölfeszítették és az összes árukat elrabolták. Az erről tett telefonjelentésre a 88. és a 102. gyalogezred csapatai, valamint egy szakasz lovasság kivonult a fenyegetett helyekre.

Az ugynevezett Purkynie-téren nagy számú tüntető gyülekezett. A rendőrség felszólítására, hogy oszoljanak széjjel, szitkokkal és zajongással feleltek. A rendőrség erre hozzáfogott, hogy a teret karhatalommal megtisztítsa, a tömeg azonban ennek hevesen ellenállt és revolverlövésekkel támadt a rendőrökre. A rendőrök erre szintén fegyvert használtak és ez alkalommal egy embert agyonlőttek és mintegy 50 tüntetőt megsebesítettek. Dacára ennek a tömeg nem hátrált, hanem a rendőrségnek kellett visszavonulni.

A Vencel-teret a lovas-katonaság megszállta.

Halek utcában tűz ütött ki. Hír szerint a zavargók sok gyújtogattak.

A félelem nőttön nő. A német cégtáblákat a tulajdonosok mindenütt vagy letépi, vagy átfestik fehér festékekkel.

A tüntetések főleg a zsidóság ellen irányultak. Így egyebek között a Kralove-Vinohradynban két zsidó üzlettulajdonos üzletét teljesen kirabolták. A zsidó hitközség elnökének, Rosenbacher dr. ügyvédnek lakását teljesen szétrombolták. Számos zsidó család vagy Bécsbe vagy Brünnebe utazott.

Déli fél 10 órakor megjelent a rendőrségnél egy zsidó asszony és elpanaszolta, hogy a zavargók betörték lakásába, a hol három kis gyermeke van és elkezdtek a butorokat szétzuzni. A rendőrség rögtön őrzőjáratot küldött a helyszínére; de mire ez megjelent, a butorok már szét voltak zuzva. A gyermekek sértetlenek maradtak.

A zavargásoknál megsebesültek száma óriási, köztük számos rendőr és katona, kiket kődobálásokkal sebesítettek meg.

— December 3-án. —

Tegnap 111 embert tartóztattak le. Az utolsó zavargások napjaiban összesen háromszáz embert fogtak el, kik közül 65 ellen a vizsgálati eljárást megindították.

A rögtönítelő bíróság tegnap este alakult meg *Visehl* országos törvényszéki bíró elnökelete alatt. A bírák névjegyzékét nyomban felterjesztették jóváhagyás végett a törvényszékhez. A törvényszék elnökénél jelentkezett a hóhér is és a fogházi lelkész.

A statárium kiküldetésének meg lett a várt eredménye. A kedélyek még mindig frrongnak ugyan, de a város külső képe teljesen nyugodt. Az éjjel sűrű hó esett és utána erős fagy állott be; valószínűleg ez is visszatartotta a lakosságot újabb zavargásoktól.

A kórházakban 270 súlyosan megsebesültet ápoltak. Ezek közül négy meghalt. Egy katona a kit a feldühödött tömeg nagy kövekkel dobált meg, mászintén belehalt sebeibe.

A smychovi zsinagógát tegnap megrohanta az utca népe és nagy pusztítást vitt rajta véghez. Mire a katonaság odaérkezett, a tömeg legnagyobb része már szétszaladt. Három zendülőt mégis elfogtak. Ezek fölött már a statáriális bíróság fog ilélni.

Prágai lapok hírei szerint a statárium legfeljebb három-négy napig fog eltartani.

Lieben nevű külvárosban egy fél milliót érő vászongyárat gyújtottak föl a zavargók. A gyújtogatás hajnal előtt történt. A tetteseket nyomozza a rendőrség, de ezideig nem sikerült őket kinyomozni. A gyár még a esti krákban is nagy lánggal égett. A tulajdonosa Prágának egyik leggazdagabb zsidója, kinek egész utcasor háza van.

Egyéb zavargások.

Tegnap Csehország több helyén is voltak zavargások, ezek azonban, mióta a prágai statáriumnak híre ment, már lecsendesültek. Így Pilsenben és Beraunban, a hol tegnap még összeütközés volt a zavargók és a katonaság közt, ma teljes nyugalom uralkodik. Hasonlóképp Köniqrätz, Koblenz Reichenberg városokban a nyugalom helyre állt.

Naptáraink.

Nincs fontosabb könyv a kalendáriumnál.

Még a legszegényebb ember mestergerendájáról se hiányzik. Ott van minden házban, minden gunyhóban. Sok család van, hol másféle könyv, vagy ujság egész esztendőn át se fordul meg. A naptárt azonban tiszszer is elolvassák éven át. Sőt jobb cikkeit többször is. Ezt olvassa téli estéken a családfő, az anya, az ártatlan kislány és az iskolás fiú is.

Veszed-e észre tehát kedves atyámia, mily fontos könyv a szegény ember egyedüli szellemi tápláléka!

Elképzelheted már mostan, mily iszonyu sok lelki kárt tehet egy rossz irányu, rossz olvasmányokkal megtöltött naptár.

A rossz kalendáriumok egész családokat elronthatnak.

Azért kötelessége, még pedig Isten előtt való felelősséggel összekötött *nagyon szigorú* kötelessége az apának lelkiismeretes gondot fordítani arra, hogy a család egyetlen olvasmányát, a kalendáriumot jól megválassza, nehogy mérgefogu viperát vigyen be házába. Mert sok ám a mérgefogu vipera a naptárak között.

Némelyeknek a külseje, a színe, a címe nemcsak ártatlan, de határozottan jó s bizalmat keltő, s az olvasmányai mégis veszedelmesek.

Legjobb azért, ha mindig teljesen ismert kézből vesztez naptárakat. A vásárokon soha se vegyetek, még ha egy pár krajcárral olcsóbb volna is.

Legjobb ha az egész falu összeáll és egyszerre hoztatnak kalendáriumot. Így olcsóbb is, meg biztosabb is.

A megbízható jó helyről rossz naptárakat senki se kap.

A Sz. Gellért könyvnyomda a jövő 1898-iki esztendőre 9-féle jó kalendáriumot adott ki, háromféle nyelven.

Es pedig: öt-féle magyar nyelvű naptárt;

Két-féle német nyelvűt; és

Két-féle tót nyelvűt.

Lehet tehát válogatni magyarnak, németnek, tótnak egyaránt. Mindegyik megtalálhatja a magáét.

Naptáraink a következők:

1. Sz. István-Naptár. Ára 40 kr. — 10 darab 3 frt 50 kr. — 50 darab 15 fr. — 100 darab 28 frt.

2. Szent József naptár. Ugyanazon áron mint a Szent István naptár.

3. Lourdesi nagy képes naptár. Ára 30 kr. — 10 darab 2 fr. 60 kr. — 50 darab 12 frt. — 100 darab 21 frt.

4. Keresztények naptára. Ugyanazon áron mint a Lourdesi nagy képes naptár.

5. Gazdasszonyok Naptára. A háztartásban nélkülözhetetlen, amennyiben magában foglalja az év minden szakában előforduló házi teendőket, valamint egy egész évre szóló étlapot, főzési utasítással együtt, úgy, hogy teljes szakácskönyvet helyettesít. Ára 50 kr. — 10 db. 4 frt. — 50 db. 18 frt 50 kr. — 100 db 35 frt.

6. Sankt Stefan Kalender. Német nyelvű. Ugyanazon áron, mint a szt. István naptár.

7. Christlicher Volkskalender. Német nyelvű. Ugyanazon áron, mint a Lourdesi nagy képes naptár.

8. Sv. Štefanský Kalendár. Tót nyelvű. Ugyanazon áron, mint a Szt. István naptár.

9. Kresfanský Kalendár. Tót nyelvű. Ugyanazon áron, mint a Lourdesi nagy képes naptár.

Miután e naptáraink már készek, tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, legyenek szivesek megrendeléseiket minél előbb megtenni, s kalendáriumainkat másoknak is ajánlani.

A pénz előre való beküldése esetén, a naptárakat bórmentve küldjük.

Ha a megrendelő utólagosan akar fizetni, a szállítási költség őt terheli.

Megrendelést e címen kell eszközölni:

Szent-Gellért Könyvnyomda. Budapest, Práter-utca 44 sz. *)

Szives megrendelésekért esedez a

Szent-Gellért Könyvnyomda.

*) Bővebbet láss a hirdetési rovatban.

H I R E K.

Szentlélek kegyelme. Szép és léle'emelő ünnepek voltak a védenyi hívek tanai díszes templomukban. Ugyanis e hó 5-én Böcskőr Sándor 34 éves legény elhagyván Luther tévtanát, visszajött a római kath. egyházba. A hitvallást Dr. Hahnenkamp Sándor esperes és védenyi plébános kezeibe tette le, ki ihletett bensőséggel mondott egy meghatározó alkalmi beszédet. — *Barkóci Zuzsana* 18 éves ref. hajadon Pálán folyó hó 4-én ünnepiesen áttért a kat. egyházba. A megtért ifjú hajadon f. hó 12-én esküszik meg kath. vőlegényével, *Blug Istvánnal*, ki néhány év előtt szintén áttért és hitbuzgó tagja lett az egyedül üdvözítő egyháznak. Az apostoli hitvallást *Forster Ernő* pápai kamarás plébános kezeibe tette le az oltárszámolyánál.

Az esztergomi főkáptalan alapítványa. Az esztergomi főkáptalan e hónap 4-én értesítette a vármegye alispánját, hogy a magyar katonai hadapródi kolásban egy alapítványi helyet létesít gazdatisztjeinek fiai számára. A főkáptalan hazafias elhatározása a gazdatisztetek körében általános örömet keltett s mozgalom indult közöttük, hogy nemes gondolkodású földesuraik előtt hálójukat ünnepi s méltón fejezzék ki.

Ártatlanul meghurcolt lelkész. Huber Dénes, a komárommegyei Alsó-Galla buzgó plébánosa, a múlt évi tatárjárás, akarom mondani: követválasztások napjaiban értesülvén róla, hogy egyik megtévedt híve, a külömben tiszta katolikus községben, mecsdatlan szájjal a szentek biztelete és képei ellen piszkolódik, kötelességehez híven a legközelebbi ünnepen a szószékéről óva intette hiveit, hogy ily mértelmes beszédeknek hitelt ne adjanak, s az ily Judásnál is rosszabb egyéneket kerüljék. Arról ő persze nem tehetett, hogy az illető véletlenül éppen kormánypárti volt, kinek is ezért a néppárthoz rendületlenül ragaszkodó jó alsógallaiak sokszor elmondhatták a szép Judás-titu ust. Etég az hozzá, a plébános beszéde semmi politikát nem vegett, a választásról pláne egy szót sem szólt, és mégis nagy megütközésére egyszer csak vádlotti minőségben a komáromi kir. törvényszék elé idéztetik. Az illető jeles firma ugyanis magi mellé vehet még 4 gyászvitéz pajtását, vádat emelt plébánosa ellen, hogy őket a szószékről Judásoknak és zsidóknak nevezte csak azért, mert a kormánypártra szavaztak s gyermekeiket is ezen okból verte meg az iskolában. A szegény plébános tehát nem kisebb dolgokkal, mint választói jog megsértése, vallás elleni kihágás, könnyű testi sértés és becsületsértés, tehát 4-féle bűnnel vádolva állított a bíróság elé. — Ártatlansága tudatában még vádgyűvődést sem vitt magával. S mi lett a dolog vége? Kihallgattatván a templomban jelen volt többi hívek is, a törvényszék a vádakat alapalanoknak jelentette ki s a plébánost teljesen felmentette. S mi lett az ilyen ártatlanul meghurcolt lelkész elégtétele? A tiszta öntudat, hogy teljesítette kötelességét, mődon farkas kerülgette a nyáját. Hazai törvényeink szerint ugyan jogosítva lett volna a vádlóit rágalmazás és hamis vádaskodásért megbüntettetni, de mint Krisztus szolgálja illőbbnek tartotta megbocsátani az ellene vétetteknek, hogy hveit ez által is az ellenségszeretetre

tanítsa. Követem én is szép példáját, nem pellengérezem ki e szerencsétlen megtévedt nevét ország-világ előtt; hisz talán úgy sem érdemi meg a nyomdafestéket.

Kinevezés. *Bartha István*, volt szegedi képezdei tanár, battonyakerületi néppárti képviselőjelölt a nyugalmába vonuló *Oltványi Gáspár* jeles költő utódjával a csanád-apácai javadalomra plébánossá nevezetett ki. Adjon az Isten sok lelki örömet az új plébánosnak hívei között!

Megugrott hamisító. Tegnap délután három fővárosi bank és váltóüzletben tartott vizsgálatot a rendőrség egy ismeretlen belga értékpapír hamisító ügyében, ki több bank- és váltóüzletben 5 drb, egyenkint 100 frank értékű belga értékpapírt értékesített. A hamisító legutoljára a Schwarc-féle bank- és váltóüzletben járt, hol az átnyújtott hamisítványokat megvizsgálták és rájöttek a csalásra. Az ism. eretlen azonban rosszat sejtve, — mielőtt letartóztathatták volna — ellillant. A hamisított papírok eladójának személyleírása a következő: 40—45 éves középtermetű, zömök, uri kinézetű ember, kerek, egészséges arccal, tömör fekete bajuszszal; orra kicsiny, fekete hárszony galléru télikabátot visel.

Zátonyra került magyar gőzös. Az *Adria* gőzhajó társulat távirati értesítést kapott, hogy a társulat tulajdonát képező és *Lencz* kapitány vezetése alatt hajózó *Báthory* nevű gőzös, mely 50 tonna árut vitt *Glasgowba*, Northpatriknál, Skócia nyugoti partján zátonyra futott és megfeneklett. Az igen veszedelmes helyzetben levő hajónak kivontatására több vontató gőzös már elindult *Glasgowból*.

Az arató gépekről. A következő érdekes sorokat kaptuk Horváth József amerikai előfizetőnkől: A „Magyar Néplap”-ban olvastam, hogy az Alföldön az Isten nélkül való szocialisták nagyon el vannak terjedve s aratás idején megtagadták a munkát is. Ez azt a gondolatot támasztotta a birtokosok fejében, hogy amerikai gépekkel tesznek próbákat. S ha a gépek bevalának, a szocialisták nem kpnak munkát. Az amerikai gépeket ismerem, tehát írhatok róluk. Amerikában nagyon sok buza terem és a sok buzának föltakarítását mind gépekkel végzik. Oly gyorsan és tisztán dolgozik a gép, hogy nincs kézimunka, mely oly tisztán dolgozna. Egy masina elé kell három ló és egy ember, ki a masinát és a lovat kormányozza. A gép spárgába köt s ha ügyes ember vezeti, egy nap alatt 15—16 holdat letakarít. Náunk egy arató gépnek az ára 125 dollár. (Mintegy 250 frt.) A fűkaszály gépről is tudok írni. Fűkaszályt magam is vettem éppen az idén. Ára 40 dollár (80 frt.) volt. Ebbe 2 ló és egy ember kell. Lekaszál pedig rendes réten naponkint 78 holdat is. Hozzátevé, hogy nagyon tisztán. Ezt pedig nem azért írom, hogy néhány felebarátaim kezéből kivegyem a kenyereit. Apám is szegény ember volt. Egy ideig ő is más tarlóján kereste kenyerét. S egy tizeddel előbb magam is. Hanem azért írom, hogy azokat az Istent nem hívő szocialistákat megverhessék, de ne bortal, hanem üssék el őket az aratási munkától! — Ha ennél többet kívánnak, többet is írhatok. (Mindenkör szivesen veszünk minden érdekes közleményt. Szerk.) Én magam is már négy éves farmer (földbirtokos) vagyok. Négy év alatt sok tapasztalatot gyűjtöttem, melyekkel szivesen megismertetem hazámfiat.

Vakondok szó. A vakondok csöndes állat. Nincs hangja. Turja maga alatt a földet, emészti a hogarakat, de a veteményekben is kárt tesz. A szabadkőmivesség szakasztott ilyen. Sötétben bujkál, zárt ajtók mögött gyülesezik, kiátkozza azokat a tagokat, kik a

páholy titkait elbeszéli. Főerenye tehat az alattomos munka és hallgatás, mint a vakondoknál. De néha mégis megszólalnak, ha alattomoságaikat szóvá tesszük. A mult hetekben az „Alkotmány” is szóvá tette a jeles testvérek bujkálásait. Most a „Sopron” című zsidóliberális ujságban próbál egy három pontos testvér az Alkotmánynak felelni a szabaddómivességet földicsérni. Amde arra feleljen a tisztelt atyafi, ha céljaik nem aljasak, sőt nemesek, a mint ők állítják: mire való akkor a bujkálás, a titkolódzás, zárt ajtók mögött való gyülekezés? A becsületes ember kiállhat a nyílt piacra is. De a szabaddómivések nem mernek kiállani.

Az orthodoxok és a vasuti munkaszünet. A többi között a kiskereskedők között is megindult a mozgalom az általános vasárnapi munkaszünet érdekében. Ebben az ügyben egy küldöttség járt a miniszternél és kérték, hogy ezt törvénnyel emelje. Magyarország kereskedelmi minisztere azonban kijelentette a küldöttségnek, hogy az általános vasárnapi munkaszünet tekintettel az orthodox zsidókra nem hozható be, mert ezek a vasárnapot nem ismerik el ünnepnek, hanem akkor is dolgoznak, mint hétköznapon. Magyarország kereskedelmi miniszterének ezt a kijelentését tegnap tárgyalták a kiskereskedők egy újabb gyűlésükön és itt egy zsidóhitű kiskereskedő azzal piritott a miniszterre, hogy ők nem fogadják el a miniszter érvelését, mert Magyarország végre mégis tudományosan keresztény állam és nem kívánható, hogy néhány ezer orthodox zsidó nagyobb figyelemben részesüljön, mint a tulayomó többség.

Letartóztatott körjegyző. Máramaros-Szigetről sürögnyzik: Revitzky Károly máramarosmegyei majdánkai körjegyzőt ma az urbéres erdőbirtokosok kárára elkövetett hűtlen kezelés, csalás, magánokirat hamisítás, sikkasztás és hivatali sikkasztás büntette miatt Szép Géza máramarosszigeti törvényszéki vizsgálógíró a bűncselekmény súlyosságánál fogva letartóztatva és es vizsgálati fogságba helyezte. Revitzky letartóztatása nagy feltűnést keltett, mert nagy lábon élt s eddig köztisztviselőben állt. Pedig már régebben manipulált bűnös módon. Az erdőbirtokosok és a hivatal kára jelentékeny.

A párisi nagy bazárégés közvetve nagy jövedelemmel szaporította a francia kincstárt. A tüzvésznel odaveszett áldozatok halála folytán egészen váratlanul számos örökség nyílt meg és az ezek után járó örökösödési illetékekből eddig 2,200.000 frankot fizettek az örökösök a kincstárnak.

Az Egyesült Államok ujságjai. Az északamerikai Egyesült Államokban 19.582 ujság jelenik meg angol nyelven. Német nyelvű 14, norvégdán 73, svéd 65, spanyol 53, francia 51, cseh 35, lengyel 23, olasz 25, hollandi 18, héber 1, szláv 8, portugál és litván 5, chinai, finn, magyar 3-3, orosz, latin, görög, örmény arab, japáni 1-1.

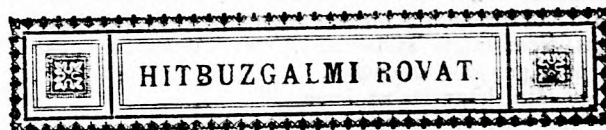
A horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, a mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csuznál st.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt, üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás al-

kalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-ain” vagy „Richter féle Horgony-Liniment” és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

A közel jövőben beteljesülő lövendölések: „Nagy Ujság”, „Nagy Világcsapás”, „La Salette története” a 3 egyszerre megrendelve 1 frt. Varga Mihálynál, Vác-on.

A főtisztelendő papság és t. olvasóink becses figyelmét felhívjuk, mint elősmert és többször kitüntetett orgonagyáros **MOZSNY VINCZE** ur üzletére. Lakik: Pozsony, Stefánia-ut 29, saját ház.

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk **GAVORA JÓZSEF** egyházi szerek műintézetét Budapest IV., Molnár-utca 11. a Kath. kör palotájában.

Sz. Spiridion püspök.

December 14.

Földművesből lett püspökké, a negyedik században.

Szülei igen istenfélő, példás keresztény életet éltek Ciprus szigeten földműveléssel és baromtenyésztéssel foglalkoztak.

Spiridion, mint ifju, édes atyja juhait legeltette. A szüleitől hallott oktatásról gondolatban juhokká melletti is. Sokat imádkozott, mialatt juhait legeltette. Más pásztorokkal soha se pörlekedett. Inkább átengedte nekik a jobb legelőrészt, csak hogy békességben legyen velök. Ha mások versengtek, azokat kibékíté. Nem is nyugodott addig, míg a torzsalkodásnak véget nem vetett. Kölcsönös szeretetre, egyetértésre buzdítá folyton társait. Sikerült is őket megjavítania.

Midőn felserdült: szülei kívánságának engedve, hozzá ilő, jámbor, erényes házastársat választott magának; olyant, aki az erényes uton való folytonos előhaladásában nem akadályaul szolgáljon, hanem inkább buzdító, segítő társa legyen.

Élettársa ilyen is lett. Isten meg is áldotta őket. Békességben, egyetértésben, meglegegedésben, boldogságban éltek napjaikat.

Első és egyszersmind utolsó gyermekök egy leánya lett. Ennek születése után közös akarattal, mint testvérek szolgáltak az Urnak.

Gyermekeiket akit Iréne névre kereszteltek, nagy gondal nevelték. Egymással szinte versenyezve csepegtették ifju lelkebe az Isten félelmét és szeretetét, s az emberek megbecsülését.

Spiridion és neje igen vendégszerető emberek voltak. Házok a szegények és vándorok ingyenes vendégfogadója volt. Nem bocsátottak el szegényt magoktól alamizsna nélkül. Legnagyobb szomorúságukra szolgált, ha valaki vendégszeretetüket el nem fogadta.

Spiridion neje meghalt. Iréne akkor már annyira előre haladt a korban, hogy a házi asszonyi teendőket végezhetette. Végezte is ügyesen, okosan, mert szülei

nemcsak a vallási gyakorlatokat szerettették meg és gyakoroltatták vele, hanem a munkát is.

Iréne még édes anyja életében, szülei belleegyzésével szüzességi fogadást tett. Örökké Jézusé kívánt lenni. Nem is ment férjhez soha.

Kiűtött a Maximian-Dioklecián féle üldözés. Akinek keresztény élete szembevetőbb volt, azok kerültek elsőeknek a vádlottak padjára.

Spiridion se maradt rejtekben; hiszen példás élete hangosan hirdette keresztény voltát.

Efoglta. A pogányok az ő módjuk szerint a bálványok imadására és Krisztus megtagadására szólították fel. Spiridion sem a bálványok imadásáról, sem pedig Krisztus megtagadásáról még hallani sem akart.

Azért jobb szemét kiszurták és bal lába térdkalácsát levágták.

Spiridion e sebeiből kigyógyult. Felgyógyulása után kemény bánymunkára fogták és ott a külvárosban is terhes munkát még mindenféle zaklatásokkal is tetézték. De Spiridion mindent keresztény türelemmel viselt. A munkában, amint tehette, iparkodott; a különféle bánalmazásokkor az Ur Jézusra gondolt, aki szintén szenvedett. Nem szidta szidalmazóit, nem ócsárolta császárokat, nem gúnyolta gúnyolóit.

Tudta, hogy lát az Isten.

Hej, de jó is az, hogy van Isten, s hogy az Isten mindent tud és mindent lát.

Igazán, mi lenne abból a szegény emberből, ha Isten nem volna?

Mi lenne? Alábbvaló lenne az oktan baromnál.

Amint a szerencsétlen tékozló fiu nagy nyomorúságában irigyelte az őrvetére bizott sertések sorsát, mert éhségét még azoknak a ronda állatoknak silány eledelével se csillapíthatta le: akkép a szegény ember is nyomorultabbnak érezné magát az oktan állatoknál, ha Isten nem lenne.

Szegény ember! Neki is megvannak kívánságai, csak úgy, mint a leggazdagabbaknak, legelőkelőbbnek; ő is boldog óhajtott lenni. Érti, hogy ő is ember, csak úgy, min az a másik, akinek gyémántköves arany gyűrűk ragyognak ruha ujjain. . . Következőleg neki is jussa van a boldogsághoz, vagy pedig ha nem lehet boldog ő, a szegény ember, ne legyen boldog a gazdag se. Ez az igazság.

De hát a gazdag boldog, a szegény nyomorog.

Igazság ez? Itt a földön nincs igazság, csak ott a sirban. Azok a férgek egyformán rágcsálják a gazdag halott testét, meg a szegényét. Azok nem törődnek a gazdag ember földi hatalmasságával. Koldus vagy király, az nekik mindegy. Azok nem személyválogatók.

De hát szegény ember! valóban nem lenne más aki igazságot szolgáltatna neked, mint azok a földi férgek?

Keserű vigasztalás az rád nézve, hogy holtod után csak a férgek előtt vagy egyenlő a gazdaggal.

De van Isten, ki lát és tud mindent; ő ki tudja egyenlíteni a földi egyenlőtlenséget; tud, akar és képes igazságot szolgáltatni személyválogatás nélkül itélni s az ítéletet végrehajtani, büntetni és jutalmazni.

Van Isten! Lát az Isten! Istenfia is szenvedett! Szenvedjünk hát mi is! Így gondolkozott sz. Spiridion is a keserű sorsában megnyugodott.

A kegyetlen Dioklecián uralmának vége szakadt. Nagy Konstantin került a trónra. Nagy Konstantin a keresztény vallást szabaddá, sőt a pogány vallás helyébe: államvallássá tette. A keresztény foglyokat szabadon bocsátá. Spiridion is visszanyerte szabadságát.

Spiridion házába visszatért. Ott mindent rendben talált Iréne a gazdaságot értelmesen és gondosan vezette.

Életük csak folytatása volt az előbbi keresztény életnek, miért is mindenki csak becsülte, tisztelte őket.

Tremitus püspöke meghalt. A papság és a nép egy akaratúlag Spiridiont választotta meg püspöknek.

Spiridion megijedt. Mikép feleljen ő meg a nagy fontosságú püspöki teendőknél, mikor azokra ő legkevésbé se készült? De hiába ellenkezett. A püspökséget el kellett fogadnia.

Fölszenteltetése után örültek csak igazán Spiridion püspökségének, mivel Spiridion nemcsak szent életével, hanem bölcs kormányzásával is kitűnt. A tanításban is fáradhatatlan volt.

325-ben zsinatot tartatott Niceában az eretnek Árius ellen. E zsinaton, mint püspök, Spiridion is megjelent. Jelen voltak ott pogány bölcsek is, a kik közül különösen az egyik a legmeggyőzőbb bizonyítások előtt se hajolt meg. Végül Spiridion szólt. A keresztény vallás igazságát mondta el egyszerűen, de mintegy mennyei hatalommal. A pogány bölcsek meghátráltak, majd keresztény-nyé lett.

Spiridion mint püspök is, saját birtokából élt. Abból is csak a legszükségesebbeket használta fel. A többi a szegények között osztotta ki.

Számos, kifogyhatatlan jótékonyága miatt szerették őt az emberek. De vallási élet szentsége miatt a jó Isten is szerette. Csodákkal is kitűrtette.

Tolvajok törtek be éjjel juhoklába. De távozni onnan addig nem bírtak, amíg Spiridion ott nem érte őket és Istentől szabadulásukat ki nem könyörögte.

Máskor egyik vevő egy kecskével többet akart elhejtani tőle, mint amennyit vett. De az sz egy mindig visszaszaladt Spiridion eklába, amíg a kereskedő érte is meg nem fizetett.

Szárazság idején imádságára Isten áldásos esőt adott a szegény népnek.

A kiáradt patak ktfelé vált előtte. — Áldására Konstantin császár azonnal fölgyógyult. — Imádságára meghalt leánya is feltámadt sírjából és felvilágosítást adott bizonyos értékes tárgy felől.

Buzgósággal, jótékonyággal és csodákkal teljes életét 347 vagy 349-ben fejezte be.

Esedezzel éretünk Istennek kedves szentje, hogy sz. kegyelmével, mind a békétülésben, mind a felebaráti szeretetben mindenkor követhessünk!

Sz. Alajos társulata.

Talán már meg is unod, kedves olvasó, hogy megint a bucsuról szólok.

A kért felvilágosítást igyekszem csak megadni. Vajha sikerülne. Ha még mindig homályos maradna egy-más a bucsuról valaki előtt, legyen szives a homály teljes eloszlatását kérni.

Legyen világosság!

Ne kicsinyeljük a bucsuról való szóváltást. A bucsunak támadt először Luther. Azt nem értette. Megtámadta azután az egyházat, végre teljesen szakított az egyházzal.

Tehát mi a bucsu?

„A bucsu a gyónáson kívüli elengedése az ideig való büntetéseknek, a melyeket, miután má büneink meg vannak bocsátva, még vagy e világon, vagy a tisztítóhelyen kellene kiállanunk.“

Szedjük apró a az egyháznak eme tanítását.

A bucsu elengedés.

A bucsu által tehát valami elengedtetik.

Mi engedtetik el?

„A bucsu elengedése a büntetéseknek?”

A bucsu által mi engedtetik el tehát?

A büntetések.

Tehát nem a bűnök? Avagy nem a bűnök is?

Nem.

A bucsu által semmiféle bűn se engedtetik el?

Semmiféle. Se halálos se bocsánatos, se eredeti.

Nincs az a bűn, legyen az bár a legborzasztóbb avagy a legparányibb, a mely a bucsu által elengedtetnék.

A bucsu tehát nem arra való hogy általa bűneink bocsánatát megnyerjük.

Ha bűneink bocsánatát akarjuk megnyerni: akkor előbb az a kérdés, milyenek bűneink?

Halálosak-e avagy bocsánatosak?

Halálosak akkor: „ha az Isten törvényét nagyobb dologban készakarva megszegjük.”

Bocsánatosak: „Ha Isten törvényét vagy csekély dologban, vagy nem egészen készakarva szegtük meg!”

Ha bűneink, vagy csak egyetlen egy is, halálos, azaz súlyos: akkor azt a büntetést vagy büntetéseket töredelmesen meg kell siratnunk, meg kell bánunk, utálunk és magunkat komolyan arra határoznunk, hogy azt a büntetést vagy büntetéseket többé el nem követjük, de más se. Ha azt magunkban elvégeztük, vagyis a bánatot és az erősfogadást: akkor felkeressük a gyónatató atyát, és bűneinket neki őszintén elmondjuk, vagyis meggyónjuk.

A halálos büntetéstől meg kell gyónnunk. Nem elég érte nagy penitenciát szabni magunkra, pl. sok imádság, terhes bucsujárás, száraz kenyéren s vizen való böjtöléseket. Mindezzel meg nem nyertük a halálos bűn bocsánatát, ha csak azt meg nem gyónjuk.

A bocsánatos büntetéstől már gyónás nélkül is megszabadulhatunk: bánat, erősfogadás és jócselekedet által.

A halálos büntetéstől tehát akkor szabadulunk meg, ha azt a halálos büntetést megbánjuk és meggyónjuk.

A bocsánatos büntetéstől pedig akkor, ha a bocsánatos büntetést megbánjuk és valami jó cselekedetet viszünk véghez, pl. böjtölünk, imádkozunk, alimizsnát adunk.

A bűnök megbocsátása nem bucsu, mert a bucsu által, el ne feledjük, nem a bűnök, hanem a büntetések elengedését nyerhetjük meg.

Milyen büntetések elengedését?

Az ideigvaló büntetéseket.

Vannak ugyanis örökké tartó büntetések és vannak ideiglenesek, ideigtartók.

Az ideiglenesek csak egy ideig, néhány óráig, napig, hétig, hónapig vagy éveken át tartanak. De utójjára egyszer mégis végök szakad.

Nem úgy áll a dolog az örökkévalókkal.

Az örökké való büntetések örökké tartanak.

Örökké!

Tehát nem egy két percig, nem óráig, nem hetekig, nem hónapokig, nem éveken keresztül, hanem örökké.

Örökké. Szünet nélkül, mindig és mindig, folytonosan, soha meg nem szakadva, soha nem csillapodva, soha nem enyhülve, örökön örökké.

A bucsu az ideigvaló büntetések elengedése.

Tehát nem az örökké valóké?

Nem. A bucsu által nem az örökké, hanem az ideigtartó büntetések elengedését nyerhetjük meg.

Mit értettünk ki az eddig elmondottakból?

Azt: hogy mi nem engedtetik el a bucsu által?

Nem engedtetnek el a bűnök: se a halálosak, se a bocsánatosak. Nem engedtetnek el 2. az örök büntetések se.

Mik engedtetnek tehát?

Az ideig való büntetések, vagyis azok, amelyeket vagy e világon, vagy a tisztító helyen kellene kiállanunk.

Az ideigvaló büntetéseket ugyanis vagy e földön élve kell elszenvednünk, vagy halálunk után a tisztítóhelyen.

A bucsu által eszerint sem a büntetéstől sem a pokoltól nem szabadulunk meg, hanem e földi szenvedésektől, vagy pedig a tisztítóhelytől.

Hát az örökké való büntetésektől, a pokoltól hogyan, mi által szabadulunk meg?

A gyónás által.

Amikor gyónunk: akkor tehát nemcsak a büntetéstől, hanem a pokoltól is megszabadulunk.

Ime, e kettőtől: a büntetéstől és a pokoltól nem a bucsu, hanem a gyónás szabadít meg.

A bűn és az örökké való büntetések elengedése után fennmaradnak még az ideig tartó büntetések.

Emez ideig tartó büntetésektől megszabadít a keresztség, a gyónás, legalább részben, azután pedig a bűnökért nyújtott elégtétel és a bucsu.

Az ideig való büntetések elengedését tehát megnyerhetjük egészen, vagy legalább részben a gyónás által. Hogy mennyit enged el Isten ideig való büntetéseinkből a gyónás által: az a töredelmes bánatunk nagyságától függ.

A keresztség által minden büntetés, úgy az örök mint az ideiglenes, mind elengedtetik. Ez a felnőtt keresztségénél jó számba.

A gyónásban azonban nem mindenkor engedtetik el minden ideiglenes büntetést.

Hogy emez ideigvaló büntetésektől megszabaduljunk, arra az egyház az által segít, hogy 1. a gyónásban penitenciát ad, 2. hogy a gyónáson kívül bucsut enged.

A bucsut tehát nem a gyónásban, hanem a gyónáson kívül nyerhetjük meg. Azért mondja a kate: hogy a bucsu „a gyónáson kívüli elengedése az ideig való büntetéseknek.”

Elég legyen most ennyi a bucsuról. Jövőre is maradjon valami. — Addig is a tagok buzdítására felemlitem, hogy sz. Alajos társulatába az elmúlt november hónapban 131 új tag jelentkezett. Legalább annyit vezessen sz. Alajos társulatába a jelen december hónapban is. Imádkozunk a társulat elterjedéséért!

Ipolyszacsénke, u. p. Nagyfalva, Hontmegye.

Fischer Ágoston
plebánus.

Szövetkezetek és társulatok.

Főtisztelendő szerkesztő ur!

A ker. szövetkezeti boltok alakításának fáradságát kipihenni akartam, hogy miabb küzdelemre erőt gyűjtve keresztény sz. ügyünk érdekében, a hancot tovább folytathassam.

Azonban, meg sem pihenve, a várdoorapostcl-közpönyegét nyakamba kellett akasztanom és polgártársaim bizalmas meghívására lankadást nem ismerő lelkem sz. tűzőnek hevétől áthaiva siettem Csabrendekre és azután 0 órára, hogy a zsenze korát éőker. szövetekezeti boltokat célirányos működésükben, — keretény fajunk átkos közönye s egy armádia zsidó cselszövényével szemben, — az eszme iránt lelkesülni, érdeklődni tudó kevés számú tagokkal megvédjük és fejlesszük.

Csabrendeken okt. hó 31 én, — Ozorán pedig e hó 7-én, a verdégszerető bizottság és eljáráságonkál tett tisztelgéseim után mindkét helyen a templomelőtti téren, a toronykeresztjére tekintve, Istenhez fölemelt lélekből mondott szavakkal a szövetekeztek magasztos céljainak és hitelveinek kellő magyarázatával újabb lelkesedésre és sorakozásra buzdítottam a nagyszámú hallgató közönséget, azon törvények értelmében, melyket jó királyok 1875 37 t. c. alapján e évben magyar nemzetének üdvére, hasznára és boldogulhatására azon év május hó 13-án szentesített.

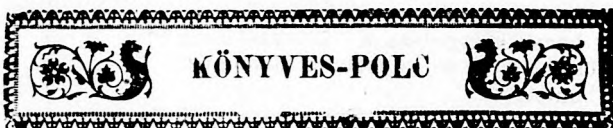
Ezen szentesített törvényekre való hivatkozás, szent és igaz ügyünk érdekében mondott hatásos szavaim nem tetszetek a zsidóknak, különösen pedig ezen szavak — „A ker. magyar nemzet kegyelméből 30 év előtt emancipált t. zsidó polgártársaink árendasházban, 25 garasos c. k-mókkal mertek boltot yitni, melyből tőkepénzes, nagykereskedők és földesurakká lettek kasza s kapavágás nélkül, — mért ne mernők mi keresztények ugyanazt cselekedni? Amennyi joga, szabadsága volt t. zsidó polgártársainknak a „Gschef“-telés és „Rebach“-oláshoz, éppen annyi jogunk s szabadságunk van nekünk is a kereskedéshez. Próbájjuk meg tehát mi is a tü. cé. na. gy. fa. szatying, safrány stb. árulását szövetekezeti alapon. hát ha mi is tudunk meglevő vagyonunk, két kézi munkánk és életrevalóságunkkal annyira vergődni, amennyir: tudtak a keresztény gyámoltalanság és könnyelműség olytán t. zsidópolgártársaink a semm ből“.

Csabrendeken van összesen: 28 zsidó-üzlet! ebből: 17 bolt, 4 kocsmá, 2 pör, 2 mészáros, 1 borbély; a rabbintust és saktert is beleszámítva, a rongyszéd ket kihagyva, fizetnek a csabrendeki keresztények zsebeiből, illetve keserves keresményeikből, fent összegezt zsidáknak, 1—1-ra számítva évi 40—400 fit háztartást, egy év alatt összesen: 1.200 f. tot, 10 év alatt kitez: 112 ezer frtot adón s egyéb kiadásaiakon kívül. Ozorán, — csakély eltéréssel, — ugyanezen elsomorító statisztikai adatokat találtam.

Ezen elsomorító adatokat keresztény magyar hazám két községében látva, — számosakat nem is említve, — beszédem fonalán így kiáltottam fel —: „Te, törököt tatárt, verő, „félistenként“ harcolt keresztény őseimnek leszármazott bűnöz, könnyeimű ivadéka nem vérzik a szived akkor, a midőn látod, hogy miként szoritja le minden téren a zsidó „életrevalóság“ keresztény véradet s fajodat, s nem veszed észre, hogy jó alakkal, képzettséggel és művelt modorral bíró ker. ifjauk, a rongyszédő sarjak által háttérbe szoritva, kenyér és exstancia hiányában a nagy keresztény társadalom szemétdombjára jutva, elzülleni s proletárokká lenni kénytelenek! Fő! tehát keresztény nép! fő! ha van Istened! A tett k mezején, a kereskedelmi téren is bizonyítsd be életrevalóságodat“!

A főt. szerkesztő ur t szivéből üdvözli:
Szálka 1897.

Szilágyi György.

KÖNYVES-POLC

A Talmud.

Tagadhatlan, hogy a *Talmud* egyike a világ legtöbbet emlegetett könyveinek. Boldog, boldogtalan emlegeti ezt a könyvet, de fogadni mernénk, hogy három ezer keresztény ember közül csak egy és három ezer zsidóból csak kettő látta valaha a *Talmudot*, olvasni meg csak ritka keresztény ember olvasta. Különösen mai nap. ág. Végre Magyarországon is akadt olyan tudós keresztény férfiú, aki e több főlíans kötetből álló zsidómunkát alaposan áttanulmányozta és pedig eredetiben, hogy azután könyvet írjon róla, *eredeti magyar* könyvet, amilyen még nem jelent meg a magyar könyvpiacra, de amilyen tartalmú könyv nincs más nemzetek nyelvén sem.

A *Talmud* szerzői Krisztus Urunk születése előtt körülbelül 500 évvel kezdtek írni e művet s az idők folyamán kr. u. 500 évvel fejezték be. A szerzők, emberöltőről emberöltőre, vagy ezren voltak; egyik a másik halála után folytatta az írást.

A *Talmud* tartalma vallás-erkölcsi, jogi, tudományos és történeti, a zsidó nép régi életéből. Sok anyagot szolgáltat a Szentírás könyveihez, Jézus Krisztus életéhez, működéséhez, a fariseusokkal való összetűközéseihöz, stb.

Az a keresztény tudós, *Huber* Lipót theologiai tanár, aki a *Talmud*nak a magyar közönség el vele megismertetésére vállalkozott, kétségkívül nagy és jelentős munkát végzett, mikor sok évi szorgalmas és alapos tanulmányait közreadja. Könyve, több mint husz iven, körülbelül újév táján hagyj: el a sajtót s előre is tudjuk, hogy megjelenése méltó föltűnést fog kelteni, nemcsak keresztény, de annál inkább zsidókörkben.

Ára egy füzött példánynak, az összegnek előre beküldése mellett 2 frt 50 kr. — utólag 2 frt. 86 kr. Növendék papok 2 forintért kapják a művet. Az előfizetési pénzek *Huber* Lipót theologiai tanárhoz Kalcscára küldendők.

Melegen ajánjuk ezt a munkát mindazok figyelmébe, akiket a *Talmud*, a zsidóságnak ez a félve öröz t könyve érdekel!

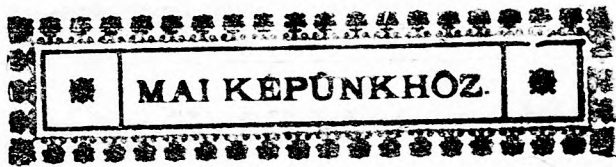
„Szent Skapuláré,“ vagyis oktató és imakönyvcske. Manap majdnem minden társulatnak van saját imakönyve, melynek segítségével azután a hívek megismerik társulatuk kötetmeit és mibenlétét. Erre törekedtem én is a fenti cím alatt kiadott imakönyvemmel. Ezen könyvem egyébként most másodsor jelent meg; terjedelme 25 iv. Benne van az ugynevezett „Kis Officium is; a kármelhegyi szűz Mária ünnepének nyolcadára ugyanannyi szent elmélkedés és sok különféle ima. Aki a skapulárétársulatnak buzgó tagja, annak kell birnia ezt a könyvet azért is, mert igen olcsó. Ára füzve 30 kr. egyszerűen kötve 55kr, diszpéldany 1. 05. Utánvétellel ne kérje azt senki, mert így sokkal drágább, holott nekem az a szándékom, hogy a társulati tagoknak olcsó könyvük legyen. Azért, aki a fenti összeget előre beküldi, az a könyvet bérmentve kapja meg. Kapható egyedül Győrött a kármelítáknál.

Rózsabimbók a szent Olvasó királynéja tiszteletére. 20 lapon 21 szép buzdító, lelkesítő s a titkoknak megfelelő, különböző, ismert sz. dallamokra alkalmazott ének van közölve ebben a füzetben, melynek kedves-

ségét fokozza az a tiszta nyomásu 15 kép, mely a szövegbe van illesztve. A füzet ára tartalmához és kiállításához képest valóban olcsó, mindössze csak 10 kr. Ajánljuk a fr. lelk. szűkös papság, tanító urak s a társulatvezetők figyelmébe ezt, a már harmadik kiadásban megjelent füzetet. Megrendelhető Egerben a szerzőnél, Babik József tanárnál.

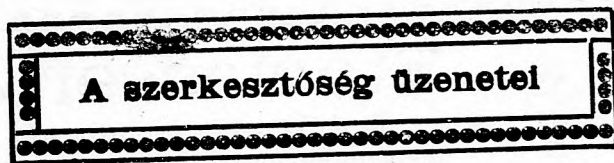
A mi kitűnő tollu Józsi bácsink a következő fölhívást tenni kőszé, melyet olvasóink becses figyelmébe ajánlunk: Második ezer év első nemzedéke! mint Isten kegyelméből még élő tagja egy letűnt generációnak, tisztelettel jelentem, hogy 77 éves, ősz fejem műve „Mak-obiótika — hosszú élet tükré” sajtó alatt van, melyre előfizetést kérek. Egy példány ára 1 frt, 6 példányé 5 frt. Ezen könyvecskében hű tükröt mutatok: hogy élt m huszonnyolc ezer és száz nepot. Pozsony, 189. október hónapban Káplán-utca 13. sz.

Kolmár József.
nyug. gimn. tanár.

Két örömnepük van a kicsikéknek, melyeken ajándékok várnak rájuk. A sz. karácsony, mikor a kis Jézus nevében ajándékozzák meg őket és sz. Miklós püspök napja, mikor a Mikulás látogat el hozzájuk. Mennyi örömmel, boldogsággal és reménnyel várja az apróság e napokat. De a Mikulás bácsitól fél is egy kicsikét, mert nem csak ajándékkal van tele a keze, de néha korbácsot is szokott ám hozni, ha rosszak voltak.

Mai képünk egy óvintézetet mutat, amint Mikulás napján a ragyogó arcú apróságnak a szárnyas angyallá változott nevelő néni osztogatja az ajándékokat.

M. K. Pécs. Holló Lajos katolikus. — B. R. Ó-Kanizsa Mindent rendelhet. De azt egyenkint kell megírni, hogy mit és mennyit akar. — N. I. P. Zeliz. Majd megjön. — B. M. Alsó-mislye. Még nem jelent meg. A nagyszámu naptár késlelteté. De nemsokára b f jezzük. — B. L. Gőnez A föld értékének három negyed részéig kaphatna kölcsönt. — K. J. Keeskemét. Nem közzétehetjük. H. I. Sáregres. Az a kérdés, hogy a temetővé lett földterület kié volt: a községé-e, vagy a református egyháze? Ha a községé volt, tehát katolikusoké és reformátusoké egyformán, akkor nem kötelesek elfogadni azt, amit ők adni akarnak. S panaszt tehetnek a püspöknél, ki majd tovább viszi az ügyet. Ha pedig a földterület a reformátusoké volt, elégedjenek meg azzal, amit kapnak. Mert akkor az ajándék. — P. Dömötöri. A szövetezet megalkotására teljes utmutatást ad a Sz.-István naptár egy cikke. Tessék e naptárt megszerezni, s mindent megírni belőle. — K. S. Jászfénszaru. Ön is megért mindent ha a Sz.-István naptár cikkét elolvassa. — V. S. Tófej. Az amerikai konzulátusságnál kell kérelmet tenni. — S.-Szill. Gyökeresen fogunk majd segíteni. — 14607. Olyan intézet hazánkban nincs. — Cs. Gy. Mohol. Az ajánlatot köszönjük. Z. csak zsarolni akart. Hisz előre elkészített min-

dent. — L. Tata. Jón. — Gy. J. Szigetvár. Ha talányt esinál, a megfejtést is írja meg, mert mi nem érünk rá a fejtegetéssel vesződni. — M. S. Német-Úrög. Sok szép része van. De van gyöge is. Több helyen lapos próza. — B. Sz. Vágkirályfa. A néppárti irodának kell írni. József-körút 31-ik szám. A tavasszal lehetne gyűlést tartani. Ne is engedjék el. A dolgozatokat nem közölhetjük. — Seh. Gy. Budapest A karácsonyi számban. — Somlyóvásárhely. Még nincs. — K. L. Komárom. Jón. A lapra legalább egy negyedévi illetéket kérünk beküldeni. — D. F. Örvényeshegy. Adja föl a postaigazgatóságnál. — M. J. Ó-Beesén. Forduljon egyenesen Schmidt urhoz. Hisz a címét tudja. — Dr. J. Budapest. A fölkérő levél megjött, de a „mellékelt” sorok nem voltak mellékelve. — N. L. Pusztazellz. Igen, igen. Ujévre. — G. J. Ipoly-Galsa. Nem jogos. — B. Vaszar. Küldjük. — K. Félégyháza. Semmiféle pénzintézetet se ajánlunk. Még azt se, mi a hirdetési rovatban található. A hirdetésekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Kik névnapom alkalmából jó kívánataikkal fölkeresni szivesek voltak, fogadják a szép üdvözlőrt ez uton kifejezett legforróbb köszönetemet. — Lepsényi Miklós.

A kiadóhivatal üzenete.

Tisztelettel kérjük mindazon t. előfizetőinket, kik még ezen évre hátralékban vannak, sziveskedjenek azt posta fordultával beküldeni.

K. J. Tisza-Lök. Gy. J. Ujmajor. R. J. Nyiregyháza. F. J. Porrog-Szt.-Király. Cz. G. Ráró. Sz. F. Nográd. Pénzünk megjött. B. I. Lengyeltóti. Ezen 50 krt. 1898. első negyedére könyveltük el. J. J. Gyapa pta. Előfizetése 1898. március végén jár le. P. J. Acs-Teszér. December végéig rendben van. Sz. J. Nagy-Joka. az 1898. évre 1 frtot könyveltünk el. D. J. Köbölkut. Dec. elsejétől a „Mezőgazdát” is küldjük, s így a beküldött összeggel előfizetése 1898. március végén jár le. Sz. L. Győr. Előfizetése február végén jár le. K. D. Makó. Hátraléka ez évre 80 kr. melynek beküldését kérjük. Id. K. J. Sajóarnof. Előfizetése a lapoknak december végén jár le. Sz. J. Gőnyő. Rendben van. Béres Zoltán (István). tanító Megye. Sorait vettük, melyet egy bérestől igen, de tanítótól nem vártunk, annyival is inkább nem, mert kollégái ily esetekben mindig arra hivatkoznak, hogy egy tanító mindig tudja ily esetekben mi az erkölcsi kötelezettség. Azt hogy két és egy negyed évig kapta lapunkat, le nem tagadhatja. Azzal pedig amivel ön fizet, eleget nem tett. Quod dixi dixi. Bartok János Amerika. A beküldött összeget megkaptuk. Juhász József ur címére a lapot pontosan Barton Belmont 60 P. B. 40 Ohio cimén küldjük.

Budapesti piac.

Gabonapiac. Buda, bányási 00—00— Tiszavidéki 12:20—12:35 Pestvidéki 12:50—12:30 Fejérmegyei 12:25—12:30 Bácskai —:30—

Ross 8:40—8:55

Árpa 5:80—6:15

Zab 6:30 6:45 frt.

Kukorica 4:80—5:10.

Moharmag 6 frt. — Kendermag —8:50 frt. — Mák 28—30 frt.

Mind 100 kilónkint. Vörös lóhere 38—46 frt.

Sertésüzlet. Az árak emelkednek. Árak: Szerbiai 54¹/₂—56 kr. tiszta suly szerint kilogrammonkint.

Éleségek. Kukorica 5:20—5:30 frt.

Élelmiszerek. Tojás, a hűvös időjárás miatt javult. Ládában 1440 darab első minőségű 40—41¹/₂ frt. Másodrendű 37—38 forintig. — Baromfi: Hízott libák 4:30—6:00 frt. etetett libák 2—2:30 frt. csirkék 00—00 kr. kirántani való csirke 75—85 kr, sütni való csirke 75—90 frt, kaesák 1—1:50 frt. vágott libák 4:50—6:50 Mind páronkint nagyban.

Zöldség: Sárgarépa 100 kötés 50 kr.—5 frtüg. Sárgarépa métermkint 6—7 frtüg. Petrezse'yem 100 kötés 50 kr. — 5 frtüg. Petrezse'yem métermkint 6—7 frt. Zeller 100 darab 4:40—2:50 frt.

Kalarábé 50—80 kr. Vöröshagyma 100 köteg 80 krtól 5 frtig
Foghagyma 6—10 frt. Vörösrépa 100 darab 40—120 kr. Fejeskáposzta
idei 100 darab 1—3.50 frt. Kelkáposzta 100 darab 50 krtól 1 20
forintig. Burgonya, rózsaszínű, métermázsánként 1.65—2.50 frt
Fekete retek 100 darab 20 krtól 1 frtig. Uborka nagy, salátának
való 1 darab 1—2 kr. savanyítani való 100 drb. 25—50 kr. Tok főz
100 drbja 2—4 frt. Zöldbab kilogrammonként 4—8 kr. Zöldborsó
hüvelyes, olasz, kilogrammonként — kr. Zöldborsó fejteft, liter 20—3
kr. paradicsom kilogrammonként 8—15 kr. spárga 1 kilogramm
— kr. levesbe való spárga — kr. zöldpaprika 100 darab 8—35 kr.

Zsiradék. A lefolyt héten a lanyhább kereslet miatt azárak
estek. Kilója 59—60 kr.

Széna, szalma, takarmány. Jobb és elsőrendű széna 1.70—
2.40 frt. Hereszéna — frt. Zabbukkony 2—2.20 frt. Alomszalma
40—80 krig. Zsuppszalma 1.50—1.80 frt. eska 2—2.30 frt.
Muhar 1.80—2.40 frt. Rozs 8.40—8.60 frt. Árj 5.80—6.50 frt.
Mind 100 kilonként.

Marhavásár. Gazdasági és tenyészmárha. A marhavásár
igen lassu hangulatban folyt le. Árak: Elsőrendű jármos ökör
forint páronként, középminőségű jármos ökör 2.15—3.75 forintig
páronként. — **Vágómárha.** A vásár forgalma a kisebb kínálat da-
cára is igen vontatott volt. Árak: Hizott magyar éstarka ökör jobb

minőségű 30—35 forintig. Közép minőségű 26—28 forintig.
Alárendelt minőségű 22—25 forintig. Jobb minőségű magyar és tarka
tehen 21—31 forintig

Juhvásár. A vásár kedvezőtlen irányzat mellett folyt le. Árak:
elsőrendű (kivitei) birkákért 00—60 forint. Jóminőségű anyabirkákért
12—15 frtig páronként. Jó minőségű kivitei (úrú) birkákért 20—23
kr. kilogrammonként, élő súly szerint.

Uzlet. Az uzlet irányzata emelkedés jellegzte A mult het
magas árak még magasakra hágtak.

0	1	2	3	4	5	6
19.40	19.10	18.30	18.50	18.20	17.70	17.30
7	Korpa		finom	goromba	100 kilonként.	
15.30			4.20	4.00		

Hüvelyesek és termények. Bab, nagy fehér s kis gömbölyű:
7.50 frt barna 7.00—6.00 frt törpe 8.50— frt. — **Lencse,** 9—10 frt.
— **Borsó** 8.00—9.00 frt. — **Köles** 5.50—5.75 frt. — **Kása** 9—11.
forint.

szervezésért felelős: **Leppényi Miklós.**

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziszér ellentállt az idő megpróbálásának, mert
már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsö-
lésként alkalmaztatik köszvények, esúznál, tagszagatásnál és meg-
huléseknél és az orvosok által javasolásokra is mindig gyakrabban
rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű
háziszér, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr.,
70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógy-
szertárban készletben van; főraktár: Török József
gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen
óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat van
forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden
egyedüli „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzés
nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Köhögés

és reketség ellen legjobb a **RÉTHY-féle
Pemetefü ozukorka.** Kapható minden gyógy-
szertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 doboz-
zal bérmentve küld a Sas Gyógyszertár
B.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden
doboz fenekén ezen aláírás látható:

*Réthy Béla
gyógyszerész*

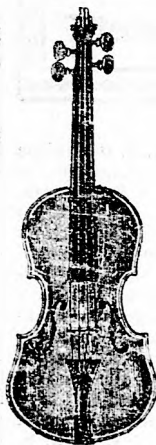
Treszkony Mihály
mezőgazdasági
gépgyáros,
Nagy-Bittse (Trencsénmegye.)

ajánl: járműveket, zecskaváló-
gépeket, cséplőgépeket, rostákat,
konkolyvaszárókat, (trior) sorvető-
gépeket, domotmalmokat, répa- és
burgonyavágó gépeket, kukoriczamor-
zsoló-gépeket, különféle cskéket és
boronákat, amerikai gereblyéket,
káposztagyáluló-gépeket, csirtörő-gé-
peket, maláta-szúrókat, agyaggyuró-gépeket, borovicskazúrókat,
sajtmalmokat, amerikai mangorlókat, körfűrészeket és tizedes-
mérlegeket.

Képes árjegyzékemet kívánatra bérmentve küldöm be.

Iszákosság gyógyítható a már számos
esetben fényes eredmén-
nyel használt **Antibiotinnel.**
Igen sok elismerő levél.
Az illetőnek tudnia nélkül
is beadható. Egy adag ára
2 frt 20 kr., egy kettős adag, mely makacs bajnál szűkegese,
4 frt 40 kr.; az utóbbi összeg előleges beutalás mellett, bérmen-
tes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertárban Luxoson 19. sz.

* Név törvényesen védve.

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
tökéletesen javított és szabadalmazott
tárogató feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Hegedűk vonóval	2 frt 80 krtól feljebb
Trombiták	12 " " " "
Fuvolák	2 " " " "
Községi dob	7 " " " "
Elpusztíthatatlan erős orgona hangu Harmonikák	2 " " " "
Zenélő művek u. m. Intona 6 kötával	9 " " " "

Fűvő, vonó, verő és cimbalmokról árjegyzék ingyen és
bérmentve. Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.
(Ezen hirdetés beutalás megrendelés esetén 10 szá-
zalek kedvezményben részesül.)

Felhívás a „Magyar Néplap“ t. olvasóihoz.

Az elmúlt években a naptárak megrendelése körül azon tapasztalatra jutottunk, hogy t. előfizetőink nem csak kizárólag az általunk kiadni szokott **Sz. István** naptárt, de különféle idegen naptárakat rendeltek meg kiadóhivatalunkban, melyeknek beszerzése a nagy munka-halmaz közepette sok fáradságba és utánjárásba került.

Hogy t. olvasóinknak ezen igényeit kielégítsük, a mellett vallásos érzelmű naptárakat juttassunk kezükbe olvasmány gyanánt, arra határoztuk el magunkat, hogy ez idén az alább felsorolt naptárakat fogjuk az 1898. évre kiadni u. m:

Szt. István Naptár. Olvasóink elött ismeretes. Ára 1 db 40 kr., 10 db 3-50 50 db 15 frt, 100 db 28 frt. E naptár németül és tótul is megjelenik.

Szt. József Naptár. Igen terjedelmes és sok szép olvasmányt tartalmaz, hasonló a Szt. István naptárhoz. Ára mint a Sz. István naptaré.

Lurdesi Nagy Képes Naptár. Ismeretes naptár. Ára 1 db 30 kr., 10 db 2 frt 60 kr., 50 db 12 frt, 100 db 21 frt.

Keresztények Naptára. Sok érdekes olvasmánnyal és képpel. Ugyanez német és tót nyelven is. Ára mint a Lourdesi naptaré.

Pokrócz Ádám Zóna Naptára. Igen érdekes, népies naptár. Az év eseményeiből számos képpel. Ára 30 kr.

Gazdasszonyok Naptára. A háztartásban nélkülözhetetlen, amennyiben magában foglalja az év minden szakában előforduló

házi teendőket, valamint egy egész évre szóló étlapot főzési utasítással együtt, úgy, hogy teljes szakácskönyvet helyettesít. Ára 1 db 50 kr., 10 db 4 frt, 50 db 18-50 kr., 100 db 30 frt.

Mehet Naptár. Szerkeszti Pokrócz Ádám. Telve viccczel és humorral. Régi ismert jókedvű és unaloműző kalendárium. Ára mint a Gazd. naptaré.

Ezen felsorolt naptárakra a pénz, ha előre beküldetiki a **posta költséget** mi fizetjük, vagyis a naptárt portomentesen küldjük meg. Míg ha a megrendelés utánvétellel történik, az esetben a **postaköltséget a megrendelő fizeti**. Ezért ajánljuk a pénz előleges beküldését.

Ezen példányok bármelyike hogy egyenként is, de csoportban beszerezhető legyen, arra határoztuk magunkat, hogy azt gyűjtőiven eszközöljük.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőink közül azokat, kik gyűjteni hajlandók, hogy az alábbi gyűjtőiven 10 megrendelöt gyűjtve, legkésőbb e hó 10-kéig a naptárakért **azonnal be szedett összeggel** együtt sziveskedjenek visszaküldeni s szives fáradságukért egy saját kívánságuk szerinti naptárt ingyen a **gyűjtött 10 példánnyal** együtt **bérmentve** a gyűjtő nevére megküldjük.

Megrendelő-lap.

Sor-szám.	A megrendelő neve	Lakása	Utolsó postája	Milyen című naptárt rendel	Hány a gyűjtő példányt	neve
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

A megrendelő gyűjtőivek mielőbbi beküldését a midőn ismételtlen kért bátrak vagyunk egyben maradunk

Honfői üdvözléssel

A „Magyar Néplap“ kiadóhivatala.

Surányi Szalonzukorka
legfinomabb minőségben 1 kgr. 2 frt, 2 kgr. 3 frt 50, 4. kgr. 6 frt, bérmentve utánvét mellett. Surányi Czukorkagyár

Nagy-Surány

A „Szent Gellért”
KÖNYVNYOMDA
valamint
a **MAGYAR NÉPLAP**
Mezőgazda, Christiliches
Volksblatt és Krestan
KIADÓHIVATALA
PRÁTER-UTCA 44.

Magyar Néplap

most már

25.000

példányban

jelenik meg és e mellett a **legelősebb és a legelősebb** heti lap.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becslések alapján 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal 10ke is törlesztetik. Lebonnyítás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjlan. Beküldendő csakis a telekkönyvi kivonat, kataszterív.

Ingatlan- és Jeltzalog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, Váci-körut 39. Legnagyobb Ingatlan- és Jeltzalog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely halóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Legelősebb és legelőnyösebb biztosítás

Orsz. magy. kölcsönös biztosító szövetkezetnél

Budapest, VIII. József-körut 8. szám.

Alakult 1894. évben. — Biztosítéki alap 600,000 kor.

Elnök: Teleky Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond. Az igazgatóság tagjai: Andrásy Géza gróf, Bujanovich Sándor, Desseswffy Arisztid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, gróf Teleki Sándor.

Az Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet úgy a tűz, mint a jégbiztosításnál olcsó díjaival, humanus eljárásával és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével országsszerint megérte a gazdaközönség teljes bizalmát; az

épület- és átalány- (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjtételeivel nagy megtakarítást tesz lehetővé, mert pusztán csak a díjakat számítja fel minden más illeték kizárásával. Kár esetén a

tényleges kárösszeget megtéríti.

Egyházi és erkölcsi testületek, valamint tömeges biztosítás esetén egész községek kiváló kedvezményekben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az

Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet igazgatósága
Budapest, VIII. József-körut 8. sz. és a vidéki ügynökség.

RÉTAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

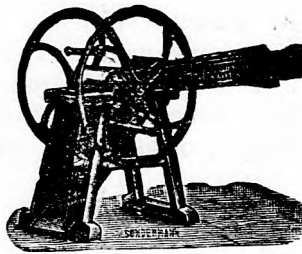
Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főtitkarság Császka György kalocsai érsek és a budapesti oltárogyártó egyesületi szállító.

Ajánlják bőven felszerelt raktárunkat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtókat, kelyheket, áldozató kelyheket, kereszteteket, tustölöket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sírok és szőszékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését. Egyházi kelmék, eszpek, falfeszletek búcsújáró feszletek nagy választékban kapkátok raktárunkon. 36—52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegységeket, alkalmas mintákat.

Horváth István
mezőgazdasági, varrógépek órák és óralánczok gyári raktára

BERHIDÁN.

Ismeretes, hogy a budapesti cégek a magas lakbér és adó miatt drágán vannak kényszerítve árucikkeiket eladni. En ki saját házámban állván, kiadásaim is kevesebbek, áruimat pedig ép ott szerezem be, hol a fővárosi cégek, cézom pedig egyenesen az, hogy kevés haszon mellett nagy forgalmat érjek el, ép azért

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy 6 évi jótállás mellett adhatom áruimat a következő olcsó áron:
1 drb. család Singer varrógép csinos gömbölyű záró szekrényvel, magas karu a legelegánsabb kivitelben 27 frt.
ugyanaz karika hajós szerkezettű 48 „
Iparosnak Singer Módium 36 „
Iparosnak legerősebb Singer 48 „
Iparosnak legerősebb Singer karika hajós 65 „
Iparosnak erős Hove 40 „
drb. T. H. jegyű 3 késes elsőrendű szecskavágó gép 22 „
nagy lendkerekekkel 24 „
Ugyanez igen erős 4 késsel 24 „

Zsebhórák:

1 db. nikli remont. igen pontos járó, finom, sima fedéllel 1-es 2 fr. 60.—
Ugyanez legfinomabb nikkeltől, igen erős 2 „ 4 „—
Ugyanez egetett tula 3-as 5 „—
Ezüst henger 6 köves 1 fedelű Remontóár 4-es 5 „—
Ugyanez 10 köves aranyozott kerettel Remontóár 5-ös 6 „ 50.—
Egetett dupla tokos nikkelt tula rendkívül elegáns 6-os 5 „ 50.—
Remontóár 7-es 10 „—
Igen erős dupla tokos 15 köves Remontóár ánkér 8-as 11 „—
Tula ezüst 15 köves Remontóár, ánkér 9-es 13 „ 50.—
Ugyanez, legelegáns, kiállítás aranyozott Remont. kutsal 0 felsége aranyozott képevel 10-es 18 „—
Dupla tokos legerősebb Roccoco oxydált ezüst 15 köves, nehéz igen finom gazdag relief-gravírozással Remontóár 10-es 18 „—

Továbbá szállítok előnyös ár és részletfizetés mellett is mindenemű 14 karátos arany férfi, női órákat és lánczókat, valamint fali lógó és inga órákat, nemkülömben mindennemű mezőgazdasági gépeket malom berendezési cikkeket, a legjobbnak bizonyult telepán szálló permetezőket, kovács szerszámokat, oliva és ásvány gép olajakat, és világhírű hírnévnek örvendő Kossuth Lajos védjegyű angol acél kaszákat 1 frt darabját.

Felkérem tehát mindazon római kath. vásárlókat, kiknek a szakmába vágó tárgyakra szükségük van, s azt róm. kath. czégnél óhajják beszerezni, kegyeskedjenek hozzám fordulni levélleg, melyre rögtön kimerítő válasz adatik és a rendelt tárgy azonnal a leglelkismeretesebben elküldetik. Még nem felelt áruk vissza cseréltetnek.

Hazaifni tisztelttel

Horváth István.

Jó egészség az ember legfőbb kincse!

Ez elérhető a sokszorosan kipróbált s alant megnevezett szereim által:

Csoda cseppek: Gyomorgyöngyesség, étvágytalanság, lauság, kólíka gyomor-puffadás, gyomorajomás, gyomorgyöngyesség, sárgaság, lép- és májbajok s egyéb gyomorba-ot ellen kitűnő hatásuk. **Egy üveg ára 40 kr.**

Csoda kenet: Csusz és minden hü és, rándulás csontfájdalmak, derék- és hátfájások, oldalszurás, csuzos fogfájás és bármely külső fájdalom ellen biztos hatású szer. **Egy üveg ára 40 kr.**

Kapható a készítőnél: Zsácz István gyógyszerésznél Kőröshegyen, Somogy megye.

Főraktárak: Budapesten: **Török József** gyógyszerész raktárában. Király-utca 12. sz. és **Dr. Egger Leo** gyógyszerzetárában, Váci-körut 17.

Szállítási feltételek Kőröshegyről:

Ha a gyógyszerekért járó összeg és még 30 kr. postaköltségre előre beküldetik, a küldés portómentes utánvétellel a küldés jóval többé jön. Tíz üveg vagy azonfölüli megrendelésnél, ha a pénz előre beküldeték, a postaköltséget én fizetem; iada és csomagolás is ingyen.